

Nr 270

Av herrar **Mannerskantz** och **Svärd**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till televisionsverksamhetens driftkostnader.*

I statsverkspropositionen, sjätte huvudtiteln, har Kungl. Maj:t, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1957/58 beräknat till Bidrag till televisionsverksamhetens driftkostnader ett anslag av 4 700 000 kr. Departementschefen hänvisar härvid till vad han anfört under punkt 3 i kapitalbudgeten för kommunikationsdepartementet (bil. 27). Där omnämner han att två särskilt tillkallade sakkunniga utrett frågan om televisionens framtida utbyggnad i Sverige. Han tillägger, att beredningen av detta ärende ännu ej är avslutat, men han nämner över huvud taget icke vilka slutsatser de sakkunnigas betänkande utmynnar i. Det synes oss emellertid vara skäl att redan nu uppmärksamma, att de sakkunniga vid sidan av sin sakligt värdefulla tekniska utredning även framlagt tungt vägande synpunkter på frågan angående televisionsverksamhetens finansiering. De tar därvid bl. a. sikte på möjligheterna att i görligaste mån nedbringa statens och därmed skattebetalarnas kostnader för denna verksamhet. De sakkunniga hävdar i det sammanhanget, att televisionsrörelsens ekonomi märkbart kan påverkas i gynnsam riktning genom kommersiella programinslag. Vid exempelvis sex timmars reklamprogram per vecka skulle annonsintäkterna enligt utredningen uppgå till 7,95 milj. kr. per år. Vid fyra timmars reklamprogram per vecka skulle motsvarande inkomster belöpa sig till 5,47 milj. kr. och vid två timmars till 2,80 milj. kr. per år.

Inom en relativt kort tid från införandet av kommersiella program skulle alltså betydande belopp kunna tillföras televisionsverksamheten från annonsörer. Den snabba ökning som apparatbeståndet undergått på senare tid synes ge vid handen, att även tämligen optimistiska förväntningar om annonsörernas beredvillighet att satsa pengar på TV-reklam torde komma att infrias. Riktigheten av denna uppfattning bestyrkes av ett offentligt uttalande den 14 januari av ordföranden i Svenska annonsörers förening, direktör Allan Enström, som framhöll, att det inte skulle vara svårt för annonsörerna att från mindre effektiva reklammedel — till vilka han självfallet ej räknar tidningsannonsering — överföra ett tjugotal miljoner kr. till TV-reklam.

Med hänsyn till vad ovan nämnts synes det även vid en utomordentligt försiktig bedömning och med beaktande av, att en viss övergångstid kan erfordras, innan TV-reklamen kommer i full gång, vara väl motiverat att

räkna med att annonsintäkterna både kan nedbringa behovet av statliga medel — liksom av licensavgifter — och samtidigt möjliggöra, att ökade medel ställes till förfogande för den löpande televisionsrörelsen.

Fjolårets riksdag avvisade ej kategoriskt tanken på reklam i TV utan erinrade tvärtom om att den situationen kan inträffa, då det kan vara befogat att hålla nere licensavgifterna genom att medge reklaminslag i TV-programmen. Den situationen kan enligt de sakkunnigas mening inträffa samtidigt med att reguljära TV-sändningar sätts i gång.

Likaväl som man kan få möjligheter att genom kommersiella programinslag minska behovet av licensintäkter kan man givetvis också genom reklaminkomster reducera kraven på statskassan för den löpande televisionsverksamhetens bedrivande.

Det synes därför angeläget, att — särskilt i nuvarande ansträngda statsfinansiella situation — skyndsamt medge kommersiella programinslag. Så mycket mera är detta motiverat som utvecklingen i de flesta andra kulturländer går i riktning mot kommersiell television. Senast har man i Italien, Finland, Bayern och Österrike ställt sig positiv till införande av TV med kommersiella programinslag.

Under vilka former och i vilken regi de kommersiella televisionsprogrammen skall uppläggas är en fråga, vartill vi i detta sammanhang ej har anledning att taga ståndpunkt. Vi är emellertid övertygade om att redan under budgetåret 1957/58 åtminstone på försök kommersiella programinslag bör kunna genomföras i TV, varigenom behovet av statsmedel för de löpande utgifterna kan nedbringas. De belopp, som härigenom kommer att insparas, är det givetvis endast möjligt att preliminärt beräkna, men vi föreslår en minskning med 1 milj. kr. av det av departementschefen äskade beloppet på driftbudgeten.

Med stöd av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen i anledning av förslaget i statsverkspropositionen om anslag till Bidrag till televisionsverksamhetens driftkostnader måtte anslå ett belopp härför av 3 700 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1957

Axel Mannerskantz

Gunnar Svärd